

Fakta om sproglig bevidsthed

Skriftsprog

Talte ord er usynlige. Det er derfor vigtigt, at vi retter barnets opmærksomhed mod, at ord er noget, der kan skrives ned og bliver synlige på papiret.

På samme måde som barnet har tilegnet sig forståelse for talesproget, fordi vi taler med barnet, kan det på tilsvarende måde tilegne sig forståelse for skriftsproget, hvis vi bruger det skrevne sprog aktivt sammen med barnet.

Barnets møde med læsning og stavning i skolen bliver mindre abstrakt, når det tidligt er blevet præsenteret for skriveaktiviteter.

Skriftsprog

Tidligere mente man, at skriftsproget først skulle præsenteres for børn omkring deres skolestart. I dag ved man, at udviklingen af skriftsprog og læsning bør starte langt tidligere. Det er dokumenteret, at børn, der tidligt og på en meningsfuld måde stifter bekendtskab med skriftsproget, får en mere positiv læse- og skriveudvikling.

Det er vigtigt, at skriftsprogsaktiviteter sker på børnenes præmisser. Legeskrivning bør være en aktivitet på lige fod med andre lege. Der er således ikke tale om undervisning med et bestemt mål.

Interesse for at kunne skrive sit navn og læse ordbilleder er vigtige milepæle, når det gælder forståelse af skriftsprog.

V som i hval

På dansk er der ikke altid sammenhæng mellem talesprog og skriftsprog, men det kræver kendskab til såvel sproglyde som bogstaver at gennemskue dette. Småbørn tror, at Hjalte og Janus har samme begyndelsesbogstav

Børnene kender endnu ikke de formelle staveregler, men vil typisk stave som man siger ordene. Tidlige skriftsprogsaktiviteter kan være "trylleskrift", genkendelse af bogstaver eller ordbilleder. Børnene spejlvender typisk bogstaver og hele ord, hvilket er en naturlig del af skriftsprogsudviklingen. Det vigtigste er at opmuntre barnet til at bruge skriftsproget, ligesom skrift bør inddrages i meningsfulde sammenhænge: tegne og skrive skattekort, skrive indkøbssedler, skrive tekst til en tegning, skrive breve osv.

Hen omkring skolealderen kan børn fortælle mere og mere uafhængigt af situationen. Det betyder blandt andet, at børnene kan fortælle om oplevelser af noget, som allerede er sket, eller som skal ske ud i fremtiden.

Når skriftsproget anvendes aktivt sammen med børn, styrkes børnenes færdigheder i at fortælle om hændelser uden for kontekst.